

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda sorularımın Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil KARAİSMAİLOĞLU tarafından yazılı olarak yanıtlanması konusunda gereğini saygılarımla arz ederim. (25.11.2021)

Av. Murat BAKAN
İzmir Milletvekili

MBakan

Temeli 14 Mayıs 2011 yılında atılan Kuzey Ege Çandarlı Limanı Projesi'nin tamamlandığında Türkiye'nin en büyük limanı olacağı, İzmir'i dünyanın en büyük liman kentlerinden biri yapacağı ve dünya çapında en büyük 10 konteyner limanından biri olacağına yönelik iddialı açıklamalarda bulunulmuştur.

Yapımına başlanmasının üzerinden 10 yılı aşkın bir zaman geçmesine rağmen Bakanlığınız tarafından projenin sadece mendireği ve 1,5 kilometrelik dalgakıranı tamamlanmıştır. Proje kapsamında ise, bugüne kadar en az 697 milyon TL harcandığı bilinmektedir. Ülkemizin Cumhuriyet tarihinin en derin krizlerinden birini yaşadığı şu dönemde; dövizdeki aşırı artış ve TL'nin değerinin düşmesi de göz önünde bulundurulduğunda, proje kapsamında yapılan harcamanın 1.5 milyar TL'ye ulaştığı görülmektedir.

Dönemin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Mehmet Cahit Turhan'ın yanıtlaması istemiyle verdiğimiz 9 Ekim 2018 tarihli 7/4086 esas numaralı yazılı soru önergesinde projenin neden yapılamadığını, projenin iptal edilip edilmediğini, o tarihe kadar limanın yapımı için yapılan yatırım bedelinin toplamda ne kadar olduğunu, limana yönelik belirlenen hedeflerle Sayıştay raporunun arasındaki çelişkilere dair sorular yöneltsek de sorularımıza tatmin edici bir cevap verilmemiştir.

Bakanlık tarafından verilen 28/11/2018 tarihli önerge yanıtında şu ifadeler kullanılmıştır:

“Ege Çandarlı Limanı'nın ihalesi YİD modeli ile 05.11.2013 tarihinde yapılmış ve teklif veren olmadığından, projenin yeniden ihale edilmesi için çalışmalar devam etmektedir. 2018 Ekim ayı fiyatlarıyla Kuzey Ege Çandarlı Limanı'na yapılan yatırımın bedeli 697.000.000.00 TL'dir. Diğer taraftan Sayıştay raporunda belirtilen, Performans Programında yer alan Performans Göstergesi, 2018 yılı Performans Programından çıkarılarak çelişkili durum ortadan kaldırılmıştır. Kuzey Ege Çandarlı Limanı henüz faal bir liman olmadığından söz konusu çalışmalara uyumluluğu açısından yürütülecek herhangi bir faaliyeti bulunmamakta olup, limanın işletmeye alınması aşamasında çevre duyarlılığı ve enerji verimliliği gibi değişimleri takip edilecektir.”

54992

Öte yandan 2017 yılında Sayıştay denetimlerine de takılan Çandarlı Limanı için Bakanlık Sayıştay'a şu savunmayı yapmıştır:

“İzmir ilinde son dört yılda elleçlenen konteyner miktarı 1,2 milyon TEU ile 1,4 milyon TEU arasındadır. Bu miktar ise İzmir ilinde faaliyette bulunan mevcut limanların konteyner elleçleme kapasitesinin yüzde 40'ı kadardır. İzmir ilindeki limanların konteyner elleçleme kapasitesindeki kullanım oranının yüzde 40 gibi düşük seviye olması ve bu aşamada yeni liman yapılmasına gerek olmaması nedeniyle Kuzey Ege (Çandarlı) Limanı'nın ihalesi gerçekleştirilmemiştir.”

Ancak Sayıştay, Bakanlık tarafından sunulan bu gerekçeyi, “İhalenin neden gerçekleştirilemediği belirtilmediğinden gerekçe ikna edici bulunmamıştır” olarak değerlendirmiştir.

Görüldüğü gibi; atıl bir yatırıma dönüşen Çandarlı Limanı Projesi'ni, yıllar içinde defalarca kez soru önergesi vererek hem Meclis'in hem de kamuoyunun gündemine getirsek de projede bir milim ilerleme olmamış, yapım ihalelerine hiçbir şirket girmemiş, şirketlerin ihaleye neden girmedikleri dahi açıklanamamıştır. Gelinek noktada ise büyük bir kamu zararı ortaya çıkmıştır. Buna göre;

- 1- Avrupa, Afrika ve Karadeniz kavşağındaki en büyük liman kentlerinden biri ve dünyanın en büyük 10 konteyner limanından biri olması arzu edilen Kuzey Ege Çandarlı Limanı Projesi neden ilerlememektedir?
- 2- Atıl bir yatırıma dönüşen ve akıbeti de belirsiz olan Çandarlı Limanı Projesi için önergeyi yanıtlayacağınız tarih itibariyle ve o ayın fiyatlarıyla yapılan yatırımın bedeli kaç TL'dir?
- 3- Gelinek noktada büyük bir kamu zararının ortaya çıktığı aşikardır. Bu kamu zararının sorumlusu kimdir?
- 4- Kuzey Ege Çandarlı Limanı Projesi'nin ne zaman hayata geçmesi öngörülmektedir?